

melse med Bevillingsmagtens Intentioner. Uden at se disse Bilag vide de slet ikke, om det forholder sig saaledes, og der er altfor meget, der tyder paa, at Tilstanden i meget stort Omfang er den, at Penge gives ud i andre Øjemed end dem, i hvilke de ere bevilgede. Jeg skal paa dette Tidspunkt fuldkommen eksempelvis — der vilde staa mig et meget større Materiale til Raadighed — kun fremdrage et Par ganske nye Iagttagelser, som jeg har gjort gennem mit Arbejde i Finanslovkommissionen. Men de ville dog vise de højtærede Medlemmer, hvor mærkeligt Forholdet er.

Paa § 19 A., Indenrigsministeriet, findes under I., Bestyrelsen, en Konto A. 2, der hedder „Ministerielle og Kontorudgifter“. Denne Konto deles i a. og b., hvilken sidste Konto hedder „Almindelige Udgifter“ og igen deles i „1. Ministeriets 1ste Departement“ og „2. Generaldirektoratet for Post- og Befordringsvæsenet“. Nu skulde man tro, at disse Søsterkonti vare nogenlunde ensartede, men ser man efter, hvad de bruges til, vil man erfare følgende. Den for Postvæsenet bruges meget rigtig, saaledes som man omtrent kunde vente det: Til Hovedarkivaren saa meget, til Assistenttjeneste 2,960 Kr., til Skriverarbejde 2,768 Kr. og til andet Arbejde 3,154 Kr. Men hvad bruges den anden Konto til, der staaar lige ved Siden af, med akkurat samme Betegnelse og stillet op saaledes, at man maa vente, at det ogsaa er nogle Kontorudgifter. Den bruges blandt andet til følgende: Fru Fibiger til fortsat litterær Virksomhed 300 Kr., Fru Vibeke Salicath til Rejseunderstøttelse 300 Kr., Professor Bonnesen til Rejse til Kølekongressen i Paris 813 Kr., altsaa Udgifter af vidt forskellig Art. Jeg tør maaske spørge, om der er noget Medlem af dette Ting, som har været med til at bevilge disse Udgifter, der have haft nogen Forestilling om, at disse ministerielle Kontorudgifter er Rejseudgifter til Professor Bonnesen til Kølekongressen. Jeg tror det ikke. Jeg skal fremdrage en anden lille Ting. Der er en lille Forening til Arbejderbeskyttelse eller saadan noget lignende, den faar 1,000 Kr. af Staten. Da vi i Kommissionen skulde til at se lidt paa disse Penge og bad Foreningen om at faa dens Regnskab, saa vi paa det, at der, foruden de 1,000 Kr. Tilskud fra Staten, var Arbejdsraadets Bidrag for 1908 720 Kr. Arbejdsraadet findes § 19 A. II. F. 2., og det har der en Konto, der hedder: „Medhjælp, Husleje, Brændsel og Belysning,

Tryksager, Porto, Kontorsager, Betjening m. v.“, som anslaaes til 6,000 Kr. Af disse Penge maa den have afholdt dette Bidrag til en i Forvejen statsunderstøttet Forening. Det er kun ganske beskedne Eksempler, jeg har fremdraget, men jeg tror, de ere tilstrækkelige til at vise, at man ikke rigtig kan vide, hvad det er, man bevilger Penge til. Og det ligger i, at der dels ikke passes paa, naar Finansloven laves, dels ikke vides noget som helst om, hvorledes Pengene bruges, naar den føres ud i Livet.

Vil man kaste et Blik paa, hvorledes Finansloven bliver til, er det jo saaledes, at alle de Departementer, de Afdelinger i Statsforvaltningen, der have et udgivende Formaals, komme med deres Budgetter til Finansministeriet, hvor det hele samles, besørger i Trykken og derefter gaar til Rigsdagen. Nu vil jeg ikke beskyldte nogen af dem, der forestaa de forskellige Afdelinger af Statens Styrelser, for at lade det skorte paa Sparsommelighed, absolut ikke, men disse Mænd ere alle sammen interesserede i at føre deres Virksomhed frem paa den bedst mulige Maade, og ethvert Fremskridt af denne Art vil næsten altid koste Penge. De ere alle saa at sige interesserede i at faa et godt og rigeligt Budget. Det er i den bedste Hensigt af Verden, men de ere, saa at sige, Organer for Kravene til Statskassen. Overfor dem skulde der da staa et fast embedsmæssigt organiseret Organ, der var i Stand til at anlægge det finansielle Synspunkt, til at samle det hele og holde Kravene indenfor de Rammer, som Finansvæsenet kræver, og som tillige havde en detailleret Kundskab, saa at det kunde kritisere disse Bevillinger. Det er ogsaa noget, som vi have følt stærkt i Finanslovkommissionen, at dette sidste kunne vi ikke. Jeg henviser til den nævnte Konto for Generaldirektoratet for Postvæsenet, saa mange Tusinde til ekstraordinært Assistentarbejde. Hvorledes skulde vi kunne kritisere det? Saa maatte vi studere alle disse Kontorarbejder i deres Detailler. Men er der en fast Statsorganisation, der har den Opgave at se, om de fremkomne Krav ere berettigede, vil den være i Stand til at kritisere dem, fordi den følger dem Aar efter Aar, fordi den trænger mere ind i Detaillerne, og endelig for det tredje, fordi den har den meget væsentlige Fordel at kunne sammenligne den Art Udgifter med lignende Udgifter paa de andre Budgetter. Den kan derved danne sig en Forestilling om, hvad der maa